

Filosofémata a filosofie

Filosofémata mají jakoby dvojí osud: jednak musí být nějak objevena, a to je spojeno s jejich „uchopením“ v řeči, tedy s jejich vyslovením. Každé vyslovení však má či může mít tendenci se stát floskulí, frází, tj. být zakryto a tak být vlastně jakoby ztraceno. Ale nejde o ztrátu definitivní, nýbrž jen dočasnou – za zaběhanou formulí může být příslušné filosoféma ještě dlouho potom opět zaslechnuto a znovu objeveno. Je tu ovšem vždycky jeden velmi vážný problém: je to pak vskutku ono původní, kdysi ještě neobjevené filosoféma? Nemá ten „osud“, ta „historie“ na ono filosoféma přece jen nějaký vliv? Má takové ještě neobjevené a neformulované, nevyslovené filosoféma nějakou svou „identitu“, k níž se i každé pozdější „objevování“ může a dokonce snad musí vracet? Je zřejmé, že právě takto postavená otázka prozrazuje jakési předsudečné chápání oné „identity“ v tradičním předmětném smyslu: chceme uchopit i to filosoféma jako něco předmětného, tj. zvnějšku přístupného, zahlédnutelného a proto i vymežitelného (a proto bývá tak často ono filosoféma prostě zaměňováno za nějaké jeho vyslovení, vyjádření).

(Písek, 110601-1.)